

SE – 048

**II Semester B.Com. Examination, September 2020
(F + R) (CBCS) (2014-15 and Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT – II
Harshacharitam, Grammar and Translation**

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instructions : i) Answer in **Sanskrit** or **Kannada** or **English**.
ii) Answer Q. No. I and VI in **Sanskrit only**.

I. समीचीनम् उत्तरं लिखत ।

(10×1=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Choose the correct answer.

1) हर्षचरितम् केन लिखितम् ?

अ) भासेन

आ) भाजेन

इ) बाणेन

ई) व्यासेन

2) 'वासवदत्ता' कृते: कर्ता कः ?

अ) सुबन्धुः

आ) वाल्मीकिः

इ) कालिदासः

ई) हर्षदेवः

3) बाणः कस्य आस्थाने आसीत् ?

अ) अशोकवर्धनस्य

आ) प्रभाकरवर्धनस्य

इ) राज्यवर्धनस्य

ई) हर्षवर्धनस्य

4) बाणस्य माता का ?

अ) राजमती

आ) राजदेवी

इ) रागिणी

ई) राजश्री

5) बाणस्य पितृव्यपुत्राः कति ?

अ) पञ्च

आ) चत्वारः

इ) दश

ई) अष्ट

6) वायुपुराणं पठितवान् कः ?

अ) दूरदृष्टिः

आ) समीपदृष्टिः

इ) कुदृष्टिः

ई) सुदृष्टिः

7) कः इष्टरामोन्मादेन मृत्युमवाप ?

अ) विश्वामित्रः

आ) वसिष्ठः

इ) दशरथः

ई) जनकः

P.T.O.

SE -048

-2-

- 8) समरशिरसि कः सत्यं उत्सृष्टवान् ?
 अ) अर्जुनः आ) युधिष्ठिरः इ) भीमः ई) नकुलः
- 9) श्रीकण्ठदेशस्य वर्णनम् कः वर्णितवान् ?
 अ) बाणभट्टः आ) श्यामलः इ) हर्षः ई) सुदृष्टिः
- 10) स्थाण्वीश्वरः जनपदं मुनिभिः कथमिव आसीत् ?
 अ) आम्रवनम् आ) कदलीवनम् इ) तपोवनम् ई) द्राक्षावनम्

II. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिखत ।

(2×10=20)

ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

Answer any two questions.

- 1) बाणस्य देश-काल-कृती: जीवितं च अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।
 ಬಾಣನ ದೇಶ, ಕಾಲ, ಕೃತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಜೀವನವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
 Write an essay on the place, date, works and life of Bana.

- 2) बाणभट्ट-बन्धूनां सम्भाषणम् ।
 ಬಾಣಭಟ್ಟ ಮತ್ತು ಬಂಧುಗಳ ಸಂಭಾಷಣೆ.
 Conversation between Banabhatta and the relatives.

- 3) श्यामलोक्त विविधराजवर्णनम् सविवरं कुरुत ।
 ಶ್ಯಾಮಲನು ಹೇಳಿದ ವಿವಿಧ ರಾಜರ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಮಾಡಿರಿ.
 Explain in detail on the stories of different kings narrated by Shyamala.

III. एतत् गद्यभागं कन्नड भाषया आङ्ग्ल भाषया वा अनुवादं कुरुत ।

(1×12=12)

ಈ ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿ.

Translate this prose passage into **Kannada** or **English**.

प्रीयमाणेन च मनसा सर्वास्तान्पर्यपृच्छत् - 'कच्चिदेतावतो दिवसान्सुखिनो यूयम् । अप्रत्यूहा वा सक्यक्करणप्ररितोषितद्विजचक्रा क्र्नातवी क्रियते क्रिया । यथा वदविकलमन्त्रभाज्जि भज्जते वा हवीषि हुतभुजः । यथाकाल-मधीयते वा वटवः । प्रतिदिनमविच्छिन्नो वा वेदाभ्यासः । कच्चित्स एव चिरन्तनो यज्ञविद्याकर्मण्यभियोगः, तान्येव व्याकरणे परस्परस्पर्धानुबन्धावन्ध्यदिवसदर्शितादराणि व्याख्यानमण्डलानि, सैव वा पुरातनी परित्यक्तान्यकर्तव्या प्रमाणो ष्ठी, स एव वा मन्दीकृतेतरशास्त्ररसो मीमांसायाम्तिरसः ।

ಅಥವಾ/ಅಥವಾ/OR

बाणस्तु विहस्याब्रवीत् - 'आर्य', न युक्तमनुरूपमभिहितम् । अघटमानमनोरथमिव भवतां कुतूहलमवकल्पयामि । शक्याशक्यपरिसंख्यानशून्याः प्रायेण स्वार्थतृषः । परगुणानुरागिणी प्रियजन-कथाश्रवण-रसरभसमोहिता च मन्ये महतामपि मतिरपहरति प्रविवेकम् । पश्यत्वार्यः क्व परमाणुपरमाणं वटुहृदयम्, क्व समस्तब्रह्मस्तम्भव्यापि देवस्य चरितम्, क्व परिमितवर्णवृत्तयः कतिपये शब्दाः, क्व संख्यातिगास्तदुणाः ।

IV. द्वयोः वाक्ययोः ससन्दर्भं विवृणुत ।

(2×4=8)

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Explain with reference to context **any two** sentences.

- 1) चासनमासीनेषु गुरुषु भजे ।
- 2) पवमानप्रोक्तं पुराणं पपाठ ।
- 3) परकलत्राभिलाषी महाभुजङ्ग आसीत् ।
- 4) स्थाण्वीश्वराख्यो जनपदविशेषः ।

V. द्वयोः लघुटिप्पणीं लिखत ।

(2×2½=5)

ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two**.

- 1) कथा-आख्यायिका ।
- 2) शरदृतु वर्णनम्
- 3) सुदृष्टिः ।
- 4) दण्डी ।

VI. संस्कृत भाषया उत्तराणि लिखत ।

(5×1=5)

a) पञ्चानां समासानां विग्रहवाक्यं कृत्वा समासनाम लिखत ।

ಐದು ಸಮಾಸಗಳಿಗೆ ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯವನ್ನು ಬರೆದು ಸಮಾಸದ ಹೆಸರನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ.

Dissolve **any five** compounds and name the compound.

- 1) राजपुरुषः
- 2) पन्चवटी
- 3) नीलोत्पलम्
- 4) अधर्मः
- 5) पीताम्बरः
- 6) पार्वतीपरमेश्वरौ
- 7) उपनगरम्
- 8) आम्रवृक्षः

SE -048

-4-

b) द्वयोः वाक्ययोः प्रयोगं परिवर्तयत ।

(2×2½=5)

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ.

Change the voice of **any two** sentences.

- 1) सीता फलं खादति ।
- 2) बालकेन पाठः पठ्यते ।
- 3) सा कार्यं करोति ।

VII. कन्नड़ भाषया आङ्ग्ल भाषया वा अनुवादं कुरुत ।

5

ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿ.

Translate into **Kannada** or **English**.

वेदव्यासः महाभारतम् अरचयत् । यदा वेदव्यासः श्लोकान् अवदत् तदा गणेशः तान् अल्लिखत् ।
एतत् ग्रन्थं कौरव-पाण्डवानां कथां वर्णयति । पाण्डोः पञ्चपुत्राः आसन् । कौरवाः शतं आसन् ।
कौरव-पाण्डवानां पितामहः भीष्मः आचार्यः द्रोणः ।

BMSCW LIBRARY